

12.4.2018

OPH-501-2018

Ammatillisen koulutuksen järjestäjät

Voimassaoloaika: **16.4.2018 alkaen toistaiseksi**

Säännökset, joihin toimivalta määräyksen antamiseen perustuu:

L 531/2017, 47 §, 3 mom.

Kumoaa Opetushallituksen määräyksen:
10/011/2016

Osaamisen tunnistamisen ja tunnustamisen mitoituksen periaatteet ja arvosanojen muuntaminen ammatillisessa koulutuksessa

Opetushallitus on päättänyt osaamisen tunnistamisen ja tunnustamisen mitoituksen periaatteet ja arvosanojen muuntaminen ammatillisessa koulutuksessa -määräyksestä liitteen mukaisesti. Määräyksessä on otettu huomioon lain ammatillisesta koulutuksesta (531/2017) ja valtioneuvoston asetuksen ammatillisesta koulutuksesta (673/2017) voimaantulo 1.1.2018 alkaen.

Koulutuksen järjestäjän tulee noudattaa määräystä ammatillisessa koulutuksessa 16.4.2018 alkaen.

Lisätietoja määräyksestä ja siitä, mistä se on saatavissa, saa Opetushallituksen ammatillisen koulutuksen osastolta tai ruotsinkielisen koulutuksen ja varhaiskasvatuksen osastolta.

Pääjohtajan sijainen,
johtaja

Matti Lahtinen

Opetusneuvos

Merja Lahdenkauppi

LIITE

Osaamisen tunnistamisen ja tunnustamisen mitoituksen periaatteet ja arvosanojen muuntaminen ammatillisessa koulutuksessa

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSTYRELSEN

**OSAAMISEN TUNNISTAMISEN JA TUNNUSTAMISEN
MITOITUKSEN PERIAATTEET JA ARVOSANOJEN MUUNTAMINEN
AMMATILLISESSA KOULUTUKSESSA**

OPH-501-2018

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSTYRELSEN
2018

SISÄLTÖ

OSAAMISEN TUNNISTAMISEN JA TUNNUSTAMISEN MITOITUKSEN PERIAATTEET JA ARVOSANOJEN MUUNTAMINEN AMMATILLISESSA KOULUTUKSESSA	1
1 OSAAMISEN TUNNUSTAMINEN AMMATILLISESTA PERUSTUTKINNOSTA.....	1
1.1 Ammatillisen perustutkinnon yhteiset tutkinnon osat 1.8.2018 voimassa olevien perusteiden mukaan	1
1.2 Ammatillisen perustutkinnon yhteiset tutkinnon osat 31.7.2018 asti voimassa olevien perusteiden mukaan	1
1.3 Ammatillisen perustutkinnon ammatilliset tutkinnon osat 1.8.2018 voimassa olevien perusteiden mukaan	2
1.4 Ammatillisen perustutkinnon ammatilliset tutkinnon osat ennen 1.8.2018 voimassa olevien perusteiden mukaan	2
2 OSAAMISEN TUNNUSTAMINEN AMMATTI- JA ERIKOISAMMATTITUTKINNOSTA	3
2.1 Ammatti- ja erikoisammattitutkinnon tutkinnon osat voimassa olevien perusteiden mukaan.....	3
2.2 Muiden kuin voimassa olevien ammatti- ja erikoisammattitutkinnon perusteiden mukaan suoritettut tutkinnon osat	3
3 OSAAMISEN TUNNUSTAMINEN LUKIO-OPINNOISTA	4
3.1 Aikuisten lukiokoulutus.....	4
3.2 Lukio-opintojen arvosanojen muuntaminen	5
4 OSAAMISEN TUNNUSTAMINEN KORKEAKOULUOPINNOISTA	5
5 MUU OPISKELIJAN HANKKIMA OSAAMINEN.....	6
6 ARVOSANOJEN MUUNTAMINEN	6

LIITTEET

OSAAMISEN TUNNISTAMISEN JA TUNNUSTAMISEN MITOITUKSEN PERIAATTEET JA ARVOSANOJEN MUUNTAMINEN AMMATILISESSA KOULUTUKSESSA

Aiemmin hankitun osaamisen tunnistamisesta ja tunnustamisesta säädetään ammatillisesta koulutuksesta annetun lain (531/2017) 46-47 §:ssä. Saman lain 47 §:n mukaan Opetushallitus voi määrätä osaamisen tunnistamisen ja tunnustamisen mitoituksen periaatteista sekä arvosanojen muuntamisesta.

Koulutuksen järjestäjän tehtävänä on opiskelijan esittämien asiakirjojen ja muiden selvitysten perusteella selvittää, tunnistaa ja tunnustaa opiskelijan aiemmin hankittu osaaminen, joka vastaa suoritettavan tutkinnon tai koulutuksen perusteiden ammattitaitovaatimuksia tai osaamistavoitteita. Valtioneuvoston asetuksessa ammatillisesta koulutuksesta (673/2017) 10 §:ssä on säädetty tarkemmin tutkintokoulutuksen opiskelijan aiemmin hankitun osaamisen tunnustamisen menettelytavat, jotka koulutuksen järjestäjän tulee tiedottaa opiskelijoille.

Tämän määräyksen sisältö vastaa valtioneuvoston asetuksen 10 §:ssä säädettyjä aiemmin hankitun osaamisen tunnustamisen menettelytapoja.

1 OSAAMISEN TUNNUSTAMINEN AMMATILISESTA PERUSTUTKINNOSTA

1.1 Ammatillisen perustutkinnon yhteiset tutkinnon osat 1.8.2018 voimassa olevien perusteiden mukaan

Voimassa olevien ammatillisten perustutkinnon perusteiden mukaan arvioidut ja todennetut yhteiset tutkinnon osat tai niiden osa-alueet sisällytetään osaksi suoritettavan ammatillisen perustutkinnon yhteisiä tutkinnon osia tai osa-alueita:

- yhteisiin tutkinnon osiin enintään 35 osaamispisteen laajuisesti.

Lisäksi opiskelijan suoritusten mukaan tunnustettua osaamista voidaan sisällyttää

- ammatillisiin tutkinnon osiin
- yhteisten tutkinnon osien osa-alueisiin, lukio-opintoihin tai muihin jatko-opintovalmiuksia tukeviin opintoihin enintään 25 osaamispisteen laajuisesti, jos perustutkinnon perusteiden muodostuminen sen mahdollistaa.

Ainoastaan kokonaisia tutkinnon osia tai yhteisten tutkinnon osien osa-alueita voidaan sisällyttää suoraan suoritettavaan ammatilliseen perustutkintoon.

1.2 Ammatillisen perustutkinnon yhteiset tutkinnon osat 31.7.2018 asti voimassa olevien perusteiden mukaan

Ennen 31.7.2018 voimassa olevien ammatillisten perustutkinnon perusteiden mukaan arvioiduista ja todennetuista yhteisistä tutkinnon osista tai niiden osa-alueista koulutuksen järjestäjä toimittaa tiedot koulutuksen järjestäjän nimeämälle osaamisen arvioijalle tunnustamista varten. Arvioija arvioi opiskelijan edellä mainitun osaamisen ajantasaisuuden ja vastaavuuden taulukko 1:n periaatteiden mukaan pakollisten osaamistavoitteiden osalta. Opiskelijan aiemmin suoritettuja valinnaisia

osaamistavoitteita voidaan tunnustaa vastaavien osa-alueiden valinnaisiksi osaamistavoitteiksi. Lisäksi opiskelijan aiemmin suorittamia valinnaisia osaamistavoitteita voidaan tunnustaa muihin kuin taulukossa 1 määriteltyihin osa-alueiden pakollisiin osaamistavoitteisiin, mikäli osaaminen vastaa perustutkinnon perusteissa määriteltyjä osaamistavoitteita.

Muutoin osaamisen tunnustaminen tehdään 1.1. kohdassa kuvattujen periaatteiden mukaan.

Ainoastaan kokonaisia yhteisiä tutkinnon osia tai niiden osa-alueita voidaan tunnustaa suoritettavaan ammatilliseen perustutkintoon. Jos aiemmin hankittu, arvioitu ja todennettu osaaminen vastaa vain osittain tutkinnon osaa tai yhteisten tutkinnon osien osa-alueita, osaaminen osoitetaan vain siltä osin, kuin sitä ei ole aiemmin arvioitu.

1.3 Ammatillisen perustutkinnon ammatilliset tutkinnon osat 1.8.2018 voimassa olevien perusteiden mukaan

Voimassa olevien ammatillisten perustutkinnon perusteiden mukaan aiemmin arvioidut ja todennetut ammatilliset tutkinnon osat sisällytetään suoritettavan ammatillisen perustutkinnon niihin ammatillisiin tutkinnon osiin, joiden ammattitaitovaatimuksia aiemmin hankittu osaaminen vastaa ja jos tutkinnon muodostuminen sen mahdollistaa.

Ammatillisia tutkinnon osia voidaan sisällyttää suoritettavan ammatillisen perustutkinnon

- ammatillisiin tutkinnon osiin
- ammatillisiin valinnaisiin tutkinnon osiin: Tutkinnon osa toisesta ammatillisesta perustutkinnosta, ammattitutkinnosta tai erikoisammattitutkinnosta, enintään 15 osaamispisteen laajuisesti.

Ainoastaan kokonaisia tutkinnon osia voidaan sisällyttää suoraan suoritettavaan ammatilliseen perustutkintoon.

1.4 Ammatillisen perustutkinnon ammatilliset tutkinnon osat ennen 1.8.2018 voimassa olevien perusteiden mukaan

Ennen 1.8.2018 voimassa olevien ammatillisten perustutkinnon perusteiden mukaan arvioiduista ja todennetuista ammatillisista tutkinnon osista koulutuksen järjestäjä toimittaa tiedot koulutuksen järjestäjän nimeämille osaamisen arvioijille tunnustamista varten. Arvioijat arvioivat opiskelijan edellä mainitun osaamisen ajantasaisuuden ja vastaavuuden suoritettavan ammatillisen perustutkinnon ammatillisten tutkinnon osien ammattitaitovaatimuksiin.

Muutoin osaamisen tunnustaminen tehdään 1.3 kohdassa kuvattujen periaatteiden mukaan.

Ainoastaan kokonaisia tutkinnon osia voidaan tunnustaa suoritettavaan ammatilliseen perustutkintoon. Jos aiemmin hankittu, arvioitu ja todennettu osaaminen vastaa vain osittain tutkinnon osaa, osaaminen osoitetaan vain siltä osin, kuin sitä ei ole aiemmin arvioitu.

2 OSAAMISEN TUNNUSTAMINEN AMMATTI- JA ERIKOISAMMATTITUTKINNOSTA

2.1 Ammatti- ja erikoisammattitutkinnon tutkinnon osat voimassa olevien perusteiden mukaan

Voimassa olevien tutkinnon perusteiden mukaan aiemmin arvioidut ja todennetut ammatti- tai erikoisammattitutkinnon tutkinnon osat voidaan sisällyttää suoritettavan ammatillisen **perustutkinnon** niihin ammatillisiin tutkinnon osiin, joiden ammattitaitovaatimuksia aiemmin hankittu osaaminen vastaa ja jos tutkinnon muodostuminen sen mahdollistaa.

Ammatillisia tutkinnon osia voidaan sisällyttää suoritettavan ammatillisen **perustutkinnon**

- ammatillisiin tutkinnon osiin
- ammatillisiin valinnaisiin tutkinnon osiin: Tutkinnon osa toisesta ammatillisesta perustutkinnosta, ammattitutkinnosta tai erikoisammattitutkinnosta, enintään 15 osaamispisteen laajuisesti.

Ainoastaan kokonaisia tutkinnon osia voidaan sisällyttää suoraan suoritettavaan ammatilliseen perustutkintoon.

Voimassa olevien tutkinnon perusteiden mukaan aiemmin suoritettavat ammatti- tai erikoisammattitutkinnon arvioidut ja todennetut ammatilliset tutkinnon osat voidaan sisällyttää suoraan suoritettavan **ammatti- tai erikoisammattitutkinnon** niihin ammatillisiin tutkinnon osiin, joiden ammattitaitovaatimuksia aiemmin hankittu osaaminen vastaa ja jos tutkinnon muodostuminen sen mahdollistaa.

Tunnustettavan osaamisen laajuus määräytyy suoritettavan tutkinnon perusteissa määrätyn tutkinnon muodostumisen ja tutkinnon perusteissa määriteltyjen ammatillisten tutkinnon osien laajuuksien mukaan.

2.2 Muiden kuin voimassa olevien ammatti- ja erikoisammattitutkinnon perusteiden mukaan suoritettavat tutkinnon osat

Muiden kuin voimassa olevien ammatti- tai erikoisammattitutkinnon perusteiden mukaan suoritetuista ja arvioiduista ammatillisista tutkinnon osista koulutuksen järjestäjä toimittaa tiedot koulutuksen järjestäjän nimeämille osaamisen arvioijille tunnustamista varten. Arvioijat arvioivat opiskelijan edellä mainitun osaamisen ajantasaisuuden ja vastaavuuden suoritettavan tutkinnon ammatillisten tutkinnon osien ammattitaitovaatimuksiin.

Muutoin osaamisen tunnustaminen tehdään 2.1 kohdassa kuvattujen periaatteiden mukaan.

Ainoastaan kokonaisia tutkinnon osia voidaan tunnustaa suoritettavaan ammatilliseen tutkintoon. Jos aiemmin hankittu, arvioitu ja todennettu osaaminen vastaa vain osittain tutkinnon osaa, osaaminen osoitetaan vain siltä osin, kuin sitä ei ole aiemmin arvioitu.

Tunnustettavan osaamisen laajuus määräytyy suoritettavan tutkinnon perusteissa määrätyn tutkinnon muodostumisen ja tutkinnon perusteissa määriteltyjen ammatillisten tutkinnon osien laajuuksien mukaan.

3 OSAAMISEN TUNNUSTAMINEN LUKIO-OPINNOISTA

Opiskelija on voinut aiemmin suorittaa lukio-opintoja tai voi suorittaa samanaikaisesti ammatillisen perustutkinnon suorittamisen yhteydessä voimassa olevien lukion opetussuunnitelman perusteiden (60/011/2015) mukaisia lukio-opintoja:

- a) koko lukion oppimäärä, jolloin arvioidut ja todennetut opinnot tunnustetaan sisällyttämällä ne osaksi suoritettavaa ammatillista perustutkintoa taulukko 2:n periaatteiden mukaan
- b) koko oppiaineen oppimäärä, jolloin arvioidut ja todennetut opinnot tunnustetaan sisällyttämällä ne osaksi suoritettavaa ammatilliseen perustutkintoa taulukko 2:n periaatteiden mukaan
- c) yksittäisiä oppiaineen kursseja, jolloin arvioidut ja todennetut opinnot tunnustetaan sisällyttämällä ne osaksi suoritettavaa ammatillista perustutkintoa taulukko 2:n periaatteiden mukaan. Osaamispisteiden laajuus määritellään siten, että yksi lukion suoritettu kurssi vastaa 1,5 osaamispistettä.

Lukion opetussuunnitelman perusteiden (60/011/2015) mukaan suoritettavat lukio-opinnot tunnustetaan osaksi suoritettavan ammatillisen perustutkinnon yhteisiä tutkinnon osia. Lukion opinnot tunnustetaan todistuksen pohjalta oppiaineiden oppimäärien perusteella enintään 60 osaamispisteen laajuisesti seuraavasti:

- yhteisiin tutkinnon osiin 35 osaamispisteen laajuisesti
- yhteisten tutkinnon osien osa-alueisiin, lukio-opintoihin tai muihin jatko-opintovalmiuksia tukeviin opintoihin enintään 25 osaamispisteen laajuisesti, jos perustutkinnon perusteiden muodostuminen sen mahdollistaa.

Ainoastaan yhteisten tutkinnon osien osa-alueita tai muita edellä mainittuja opintoja voidaan tunnustaa suoritettavaan ammatilliseen perustutkintoon. Lisäksi lukio-opintoja voidaan tunnustaa ammatillisiin tutkinnon osiin osaamisen vastaavuuden perusteella.

3.1 Aikuisten lukiokoulutus

Aikuisille tarkoitetun lukiokoulutuksen opetussuunnitelmaan kuuluvia lukio-opintoja tunnustetaan vastaavien periaatteiden mukaisesti kuin nuorten lukiokoulutukseen kuuluvia lukio-opintoja.

3.2 Lukio-opintojen arvosanojen muuntaminen

Jos opiskelija on suorittanut koko lukion oppimäärän, tunnustamisessa käytetään päättötodistuksen arvosanoja. Jos opiskelija on suorittanut oppiaineen tai oppiaineiden oppimäärät, tunnustamisessa käytetään lukion oppiaineen arvosanaa. Jos opiskelija on suorittanut yksittäisen oppiaineen kurssija, tunnustamisessa käytetään tunnustettujen kurssien aritmeettista keskiarvoa.

Lukion arvosanojen muuntaminen tehdään luvussa 6 olevan arviointiasteikon mukaan.

4 OSAAMISEN TUNNUSTAMINEN KORKEAKOULUOPINNOISTA

Arvioituja ja todennettuja korkeakouluopintoja voidaan tunnustaa suoritettavan ammatillisen perustutkinnon niihin ammatillisiin tutkinnon osiin tai yhteisten tutkinnon osien osa-alueisiin, joiden ammattitaitovaatimuksia tai osaamistavoitteita osaaminen vastaa ja jos tutkinnon muodostuminen sen mahdollistaa.

Korkeakouluopintoja voidaan tunnustaa suoritettavan **ammattillisen perustutkinnon**

- ammatillisiin tutkinnon osiin
- ammatillisiin valinnaisiin tutkinnon osiin: korkeakouluopinnot, enintään 15 osaamispisteen laajuisesti
- yhteisten tutkinnon osien osa-alueisiin
- yhteisten tutkinnon osien osa-alueisiin, lukio-opintoihin tai muihin jatko-opintovalmiuksia tukeviin opintoihin enintään 25 osaamispisteen laajuisesti, jos perustutkinnon muodostuminen sen mahdollistaa.

Jos korkeakouluopinnoilla hankittua ammatillista osaamista tunnustetaan **ammatti- ja erikoisammattitutkintojen** ammatillisiin tutkinnon osiin, koulutuksen järjestäjän nimeämät osaamisen arvioijat arvioivat opiskelijan osaamisen ajantasaisuuden ja vastaavuuden suoritettavan tutkinnon ammatillisten tutkinnon osien ammattitaitovaatimuksiin.

Korkeakouluopinnot on mitoitettu opintopisteillä, joiden määrittelyn lähtökohta on erilainen kuin ammatillisten tutkintojen osaamispisteillä. Tästä syystä korkeakoulun opintopisteitä ei voi suoraan siirtää tutkinnon osien laajuuksiksi osaamisen tunnustamisen yhteydessä.

Tunnustettavan osaamisen laajuus määräytyy suoritettavan tutkinnon perusteissa määrätyn tutkinnon muodostumisen ja ammatillisten tutkinnon osien tai ammatillisen perustutkinnon yhteisten tutkinnon osien osa-alueiden laajuuksien mukaisesti. Jos osaamista tunnustetaan perustutkinnon ammatillisiin valinnaisiin tutkinnon osiin sisältyviin korkeakouluopintoihin, koulutuksen järjestäjä määrittelee laajuuden osaamispisteinä osaamisen kattavuuden, vaikeusasteen ja merkittävyyden mukaan suhteessa perustutkinnossa edellytettävään osaamiseen.

5 MUU OPISKELIJAN HANKKIMA OSAAMINEN

Opiskelijan muu hankkima osaaminen (esimerkiksi työkokemus, muu koulutus, harrastuneisuus), joka voidaan todeta asiakirjojen tai muiden selvitysten perusteella ja joka vastaa tutkinnon osan tai yhteisten tutkinnon osien osa-alueiden osaamista, osoitetaan näytössä arvosanan saamiseksi.

Mikäli opiskelijalla ei ole todennettua tai vertailukelpoista arvosanaa aiemmin hankitusta osaamisesta, tulee arvosanan saamiseksi osaaminen osoittaa lainsäädännön ja tutkinnon perusteiden mukaisesti. Osaamisen arvioijat arvioivat ensin osaamisen ajantasaisuuden ja vastaavuuden suoritettavaan tutkintoon ja sen jälkeen osaaminen osoitetaan näytössä.

Jos opiskelijan osaaminen vastaa vain osittain tutkinnon osissa tai yhteisten tutkinnon osien osa-alueissa vaadittavaa osaamista, tulee puuttuva osaaminen ensin hankkia ja osaaminen osoitetaan näytössä vain siltä osin, kuin sitä ei ole aiemmin arvioitu.

Tunnustettavan osaamisen laajuus määräytyy suoritettavan tutkinnon perusteissa määrätyn tutkinnon muodostumisen ja tutkinnon perusteissa määrättyjen tutkinnon osien laajuuksien mukaan. Jos opiskelijan osaaminen vastaa vain osittain tutkinnon osissa tai yhteisten tutkinnon osien osa-alueissa vaadittavaa osaamista, arvioijat määrittelevät osaamisen kattavuuden ammattitaitovaatimusten tai osaamistavoitteiden ja arvioinnin kriteereiden perusteella.

6 ARVOSANOJEN MUUNTAMINEN

Ammatillisen tutkintokoulutuksen opiskelijan osaamisen arviointiasteikosta säädetään valtioneuvoston asetuksessa ammatillisesta koulutuksesta (673/20, 11 §). 1.8.2018 alkaen ammatillisen perustutkinnon ammatillisten tutkinnon osien ja yhteisten tutkinnon osien osa-alueiden osaaminen arvioidaan asteikolla 1-5, mutta yhteisten tutkinnon osien osaaminen asteikolla hyväksytty/hylätty.

Ammattitutkinnon ja erikoisammattitutkinnon osien osaaminen arvioidaan asteikolla hyväksytty/hylätty, myös silloin, kun osia sisällytetään tai tunnustetaan osaksi perustutkintoa.

Jos arviointiasteikot eroavat ammatillisen koulutuksen asteikosta, osaamisen tunnustavan koulutuksen järjestäjän on muunnettava arvosanat seuraavan taulukon mukaisesti:

ARVIOINTIASTEIKKO		
1–3	1–5	5–10
kiitettävä 3	kiitettävä 5	erinomainen 10
		kiitettävä 9
hyvä 2	hyvä 4	hyvä 8
	hyvä 3	tyytyttävä 7
tyytyttävä 1	tyytyttävä 2	kohtalainen 6
	tyytyttävä 1	välttävä 5

Taulukossa 1 on esitetty ammatillisen perustutkinnon yhteisten tutkinnon osien osa-alueiden (voimassa 1.8.2015–31.7.2018) pakollisten osaamistavoitteiden tunnustaminen 1.8.2018 voimaan tuleviin ammatillisen perustutkinnon yhteisten tutkinnon osien osa-alueisiin.

Taulukossa 2 on esitetty esimerkki lukiokurssien tunnustamisesta ammatillisen perustutkinnon yhteisiin tutkinnon osiin ja niiden pakollisiin osaamistavoitteisiin.

Taulukko 1 Yhteisten tutkinnon osien (ammattillisen perustutkinnon perusteet voimassa 1.8.2015–31.7.2018) tunnustaminen 1.8.2018 voimaan tuleviin ammattillisen perustutkinnon yhteisiin tutkinnon osiin, **pakollisten osaamistavoitteiden vastaavuus**

Yhteiset tutkinnon osat <i>(ammattillisen perustutkinnon perusteet voimassa 1.8.2015–31.7.2018)</i>	Pakolliset osaamistavoitteet	Yhteiset tutkinnon osat <i>(ammattillisen perustutkinnon perusteet voimaan 1.8.2018)</i>		
3.1 Viestintä- ja vuorovaikutusosaaminen, 11 osp		Viestintä- ja vuorovaikutusosaaminen, 11 osp	Pakolliset osaamistavoitteet/ pakollisten osaamistavoitteiden vastaavuus	Valinnaiset osaamistavoitteet
3.1.1 Äidinkieli	5	Viestintä ja vuorovaikutus äidinkielellä, suomi	4	
3.1.2 Toinen kotimainen kieli, ruotsi	1	Viestintä ja vuorovaikutus toisella kotimaisella kielellä, ruotsi	1	
3.1.3 Vieraat kielet	2	Viestintä ja vuorovaikutus vieraalla kielellä	3	
		Toiminta digitaalisessa ympäristössä *)	2 osp: - tunnustetaan 1 osp - suoritetaan 1 osp (tiedon hankkiminen tarkoituksenmukaisista digitaalisista palveluista ja sovelluksista sekä laitteiden käyttäminen kansalaistaitojen edellyttämällä tavalla)	
		Taide ja luova ilmaisu		
3.2 Matemaattis-luonnontieteellinen osaaminen, 9 osp		Matemaattis-luonnontieteellinen osaaminen, 6 osp		
3.2.1 Matematiikka	3	Matematiikka ja matematiikan soveltaminen	4 osp: - tunnustetaan 3 osp - suoritetaan 1 osp (talousmatematiikka)	
3.2.2 Fysiikka ja kemia	2	Fysikaaliset ja kemialliset ilmiöt ja niiden soveltaminen	2	
3.2.3 Tieto- ja viestintätekniikka sekä sen hyödyntäminen *)	1		*)	

3.3 Yhteiskunnassa ja työelämässä tarvittava osaaminen, 8 osp		Yhteiskunta- ja työelämäosaaminen, 9 osp		
3.3.1 Yhteiskuntataidot	1	Yhteiskunnassa ja kansalaisena toimiminen	2	
3.3.2 Työelämätaidot	1	Työelämässä toimiminen	2	
3.3.3 Yrittäjyys ja yritystoiminta	1	Yrittäjyys ja yrittäjämäinen toiminta	1	
3.3.4 Työkyvyn ylläpitäminen, liikunta ja terveystieto	2	Työkyvyn ja hyvinvoinnin ylläpitäminen	2	
		Opiskelu- ja urasuunnitteluvalmiudet		
		Kestävän kehityksen edistäminen		
3.4 Sosiaalinen ja kulttuurinen osaaminen, 7 os	Valinnaiset osaamistavoitteet			
3.4.1 Kulttuurien tuntemus				
3.4.2 Taide ja kulttuuri				
3.4.3 Etiikka				
3.4.4 Psykologia				
3.4.5 Ympäristöosaaminen				
3.4.6 Osa-alueita kohdista 3.1.1 - 3.3.4				
Suoritettujen tutkinnon osien perusteella tunnustetaan osa-alueilla 3.4.1 - 3.4.6.				

TAULUKKO 2 Lukiokurssien tunnustaminen ammatillisen perustutkinnon yhteisiin tutkinnon osiin, esimerkki.

	LUKION TUNTIJAON (VnA 955/2002) JA LUKION OPETUSSUUNNITELMAN PERUSTEIDEN 2003 MUKAISET KURSSIT	LUKION TUNTIJAON (VnA 942/2014) JA LUKION OPETUSSUUNNITELMAN PERUSTEIDEN 2015 MUKAISET KURSSIT (voimaan 1.8.2016 alkaen)	AMMATILLISEN PERUSTUTKINNON YHTEISET TUTKINNON OSAT JA NIIDEN OSA-ALUEET osaamispisteineen (voimaan 1.8.2018 alkaen)		
			Viestintä- ja vuorovaikutusosaaminen, 11 osp		
Oppiaine				Pakolliset osp	Valinnaiset osp
Äidinkieli ja kirjallisuus (eri oppimäärät)	neljä kurssia pakollisista kursseista 1–6	neljä kurssia pakollisista kursseista 1–6	Viestintä ja vuorovaikutus äidinkielellä, <ul style="list-style-type: none"> • suomi • saame • viittomakieli • opiskelijan oma äidinkieli • suomi toisena kielenä • suomi viittomakielisille • romani 	4	
Toinen kotimainen kieli	yksi kurssi A-oppimäärän pakollisista kursseista 1–6 tai B1-oppimäärän pakollisista kursseista 1–5	yksi kurssi A-oppimäärän pakollisista kursseista 1–6 tai B1-oppimäärän pakollisista kursseista 1–5	Viestintä ja vuorovaikutus toisella kotimaisella kielellä, ruotsi	1	

Vieras kieli (eri oppimäärät)	kolme kurssia A-oppimäärän pakollisista kursseista 1–6 tai kolme kurssia B1-oppimäärän pakollisista kursseista 1–5	kolme kurssia A-oppimäärän pakollisista kursseista 1–6 tai kolme kurssia B1-oppimäärän pakollisista kursseista 1–5	Viestintä ja vuorovaikutus vieraalla kielellä	3	
	lukion pakollisissa kursseissa ei ole vastaavaa kurssia	lukion pakollisissa kursseissa ei ole vastaavaa kurssia	Toiminta digitaalisessa ympäristössä	2	
	lukion pakollisissa kursseissa ei ole vastaavaa kurssia	lukion pakollisissa kursseissa ei ole vastaavaa kurssia	Taide ja luova ilmaisu		
			Matemaattis-luonnontieteellinen osaaminen, 6 osp		
Matematiikka	kolme kurssia pitkän matematiikan pakollisista kursseista MAA1–MAA10 tai neljä kurssia lyhyen matematiikan pakollisista kursseista MAB1–MAB6	matematiikan yhteinen opintokokonaisuus MAY1 sekä kaksi kurssia pitkän matematiikan pakollisista kursseista MAA2–MAA10 tai kolme kurssia lyhyen matematiikan pakollisista kursseista MAB2–6	Matematiikka ja matematiikan soveltaminen	4	
Fysiikka	FY1	FY1	Fysikaaliset ja kemialliset ilmiöt ja niiden soveltaminen	2	
Kemia	KE1	KE1			

			Yhteiskunta- ja työelämäosaaminen, 9 osp		
Yhteiskunta- oppi	YH1 ja YH2	YH1 ja YH2	Yhteiskunnassa ja kansalaisena toimiminen	2	
----	lukion pakollisissa kursseissa ei ole vastaavaa kurssia	lukion pakollisissa kursseissa ei ole vastaavaa kurssia	Työelämässä toimiminen	2	
Opinto-ohjaus		OP2	Opiskelu- ja urasuunnitteluvalmiudet	1	
	lukion pakollisissa kursseissa ei ole vastaavaa kurssia	lukion pakollisissa kursseissa ei ole vastaavaa kurssia	Yrittäjyys ja yrittäjämäinen toiminta	1	
Liikunta	LI1 tai LI2	LI1 tai LI2	Työkyvyn ja hyvinvoinnin ylläpitäminen	2	
Terveystieto	TE1	TE1			
	lukion pakollisissa kursseissa ei ole vastaavaa kurssia	lukion pakollisissa kursseissa ei ole vastaavaa kurssia	Kestävän kehityksen edistäminen		